

Dosarul nr. 3ra-89/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: S. Ghercavii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Toderaș, E. Bejenaru, A. Gheorghieș)

ÎNCHEIERE

27 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Primarului mun. Bălți, persoane terțe Iurie Vlas, Zinovia Neamțu, Serghei Culibaba și Alexandr Holeava privind contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul depus de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat și a fost menținută hotărârea din 03 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 02 mai 2018, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Primarului mun. Bălți privind anularea dispoziției nr.150 din 21 august 2015 „Cu privire la numirea dlui Iurie Vlas în funcție de director”; dispoziției nr. 601 din 22 august 2015 „Cu privire la delegarea lui Serghei Culibaba”; dispoziției nr. 602 din 22 august 2015 „Cu privire la acordarea Zinoviei Neamțu a concediului de odihnă anual” și a dispoziției nr. 603 din 22 august 2015 „Cu privire la acordarea lui Alexandr Holeava a concediului parțial de odihnă anual”.

În motivarea acțiunii reclamantul Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a indicat, că în ordinea art. 63, 64, 65 alin. (2) a Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie

2006 privind administrația publică locală, din motivul anulării dispoziției nr. 598 din 20 august 2015 ”Cu privire la acordarea lui Renato Usatî a concediului neplătit”, prin decizia Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2017, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a solicitat prezentarea la control a actelor emise și semnate ilegal de viceprimarul Leonid Babii în perioada 21 august 2015-22 august 2015 și a efectuat controlul de legalitate a dispoziției nr. 150 din 21 august 2015 „Cu privire la numirea lui Iurie Vlas în funcție de director”; dispoziției nr. 601 din 22 august 2015 „Cu privire la delegarea lui Serghei Culibaba”; dispoziției nr. 602 din 22 august 2015 „Cu privire la acordarea Zinoviei Neamțu a concediului de odihnă anual”; dispoziției nr. 603 din 22 august 2015 „Cu privire la acordarea lui Alexandr Holeava a concediului parțial de odihnă anual”.

Reclamantul Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a relatat, că a expediat în adresa Consiliului mun. Bălți notificarea cu nr. 1304 T 162 din 06 aprilie 2018, prin care a solicitat modificarea dispoziției nr. 598 din 20 august 2015.

Reclamantul Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a menționat că dispozițiile în cauză au fost emise de primarul interimar al municipiului Bălți, Leonid Babii, care ilegal a exercitat atribuțiile de primar interimar, fapt confirmat prin decizia din 31 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți, neavând niciun drept să emită aceste dispozițiilor.

Reclamantul Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a mai menționat, că la data de 06 aprilie 2018, în adresa Primarului mun. Bălți a fost expediată o notificare cu nr. 1304/OT1-279, prin care a solicitat abrogarea actelor menționate.

Ulterior, la data de 20 aprilie 2018, în adresa Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a parvenit răspunsul din partea Primăriei mun. Bălți cu nr. P-03-06/1464, prin care notificarea a fost respinsă.

Totodată, reclamantul a menționat că dispozițiile nominalizate au fost semnate de către o persoană, care nu era în drept să le semneze, fapt confirmat prin decizia din 31 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți, devenită irevocabilă la 14 februarie 2018. Transmiterea ilegală a împuternicirilor primarului către viceprimar sunt consemnate și confirmate de către același viceprimar Leonid Babii, care ilegal a semnat și și-a atribuit împuternicirile primarului, care se confirmă cu pct. 2 al dispoziției nr. 598 din 20 august 2015. În consecință viceprimarul nu a avut competența de a emite și de a semna asemenea dispoziție. La fel consideră că actele semnate de către Leonid Babii, în perioada 21 august 2015-22 august 2015 sunt ilegale și au fost emise cu încălcarea competenței.

Reclamantul Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a solicitat admiterea acțiunii, anularea dispoziției nr.150 din 21 august 2015 „Cu privire la numirea dlui Iurie Vlas în funcție de director”; dispoziției nr. 601 din 22 august 2015 „Cu privire la delegarea lui Serghei Culibaba”; dispoziției nr. 602 din 22 august 2015 „Cu privire la acordarea Zinoviei Neamțu a concediului de odihnă anual” și a dispoziției nr. 603 din 22 august 2015 „Cu privire la acordarea lui Alexandr Holeava a concediului parțial de odihnă anual”.

Prin încheierea din 20 august 2018 a Judecătoriei Bălți au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Iurie Vlas, Zinovia Neamțu, Serghei Culibaba, Alexandr Holeava și Vasile Sinenco.

Prin încheierea din 11 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a admis cererea intervenientului accesoriu Iurie Vlas și cererea reprezentantului Primarului mun. Bălți, Oleg Leahu privind aplicarea excepției de tardivitate în cauza civilă la acțiunea Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Primarului mun. Bălți privind contestarea actelor administrative.

Prin decizia din 24 iulie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a anulat încheierea din 11 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central cu remiterea cauzei spre rejudecare în fond în prima instanță, în același complet de judecată. (f.d. 129-135)

Prin hotărârea din 03 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost respinsă cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Primarului mun. Bălți privind anularea dispoziției nr. 150 din 21 august 2015 „Cu privire la numirea dlui Iurie Vlas în funcție de director”; dispoziției nr. 601 din 22 august 2015 „Cu privire la delegarea lui Serghei Culibaba”; dispoziției nr. 602 din 22 august 2015 „Cu privire la acordarea Zinoviei Neamțu a concediului de odihnă anual” și a dispoziției nr. 603 din 22 august 2015 „Cu privire la acordarea lui Alexandr Holeava a concediului parțial de odihnă anual”.

Prin decizia din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul depus de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat și a fost menținută hotărârea din 03 februarie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Primarului mun. Bălți, persoane terțe Iurie Vlas, Zinovia Neamțu, Serghei Culibaba și Alexandr Holeava privind anularea dispoziției nr. 150 din 21 august 2015, dispoziției nr. 601 din 22 august 2015, dispoziției nr. 602 din 22 august 2015 și a dispoziției nr. 603 din 22 august 2015.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prin decizia Consiliului mun. Bălți nr.7/3 din 07 iulie 2015 a fost ales Leonid Babii în funcția de viceprimar al municipiului Bălți, responsabil de finanțe și economie, comerț, alimentație publică și prestări servicii populației, achiziții publice și relații economie externe pe durata mandatului de viceprimar. Prin dispoziția Primarului interimar al mun. Bălți Leonid Babii nr. 598 din 20 august 2015 a fost stabilit, că pentru perioada de concediu a lui Renato Usatî atribuțiile de serviciu vor fi exercitate de Leonid Babii, viceprimar al municipiului Bălți cu drept de primă semnătură.

Instanța de apel a reținut că în perioada concediului neplătit al Primarului mun. Bălți, Renato Usatî, viceprimarul mun. Bălți, Leonid Babii, în calitate de primar interimar al mun. Bălți, a emis următoarele dispoziții: nr. 150 din 21 august 2015 „Cu privire la numirea lui Iurie Vlas în funcție de director”; - nr. 601 din 22 august 2015 „Cu privire la delegarea lui Serghei Culibaba”; - nr. 602 din 22 august 2015 „Cu privire la acordarea Zinoviei Neamțu a concediului de odihnă anual”; - nr. 603 din 22 august 2015 „Cu privire la acordarea lui Alexandr Holeava a concediului parțial de odihnă anual”.

Instanța de apel a reținut că în perioada 21 august 2015 - 22 august 2015, viceprimarul mun. Bălți, Leonid Babii își exercita atribuțiile de interimar al Primarului mun. Bălți, în baza dispoziției nr. 598 din 20 august 2015, dispoziție care în perioada respectivă nu era anulată, iar, conform art. 29 alin. (1) a Legii contenciosului

administrativ, actul administrativ anulat, în tot sau în parte, încetează a produce efecte juridice din momentul în care hotărârea instanței de contencios administrativ devine irevocabilă. Astfel dispoziția nr. 598 din 20 august 2015 își producea efectele până la emiterea încheierii din 14 februarie 2018 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a declarat inadmisibil recursul depus de Primarul mun. Bălți.

Din aceste considerente, anularea dispoziției nr. 598 din 20 august 2015 nu poate servi drept temei de anulare a dispozițiilor emise în perioada 21 august 2015-22 august 2015. Prin urmare, instanța de apel consideră că prima instanța corect a constatat legalitatea dispozițiilor contestate.

Instanța de apel a menționat, că în hotărârea nr. 9 din 21 mai 2013 Curtea Constituțională a statuat că rațiunea dispunerii interimatului rezidă în depășirea situației create ca urmare a imposibilității exercitării atribuțiilor de către titularul mandatului și în evitarea unor perturbații în activitatea acestei instituții. Prin urmare, întru evitarea perturbațiilor în activitatea Primăriei, în lipsa primarului, viceprimarul Leonid Babii a emis dispozițiile, a căror anulare se solicită.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei enunțate, la 28 octombrie 2020 Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Ulterior, la data de 07 decembrie 2020, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus motivarea recursului, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii depuse de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat.

În motivarea recursului a indicat, că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante ale cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și anume, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat normele de drept procedural.

Recurentul a reiterat argumentele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, suplimentar a menționat că dispozițiile contestate sunt ilegale fiind emise cu încălcarea competenței.

La 01 decembrie 2020 și 07 decembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Primarului mun. Bălți, Iurie Vlas, Zinovia Neamțu, Serghei Culibaba și Alexandr Holeava, copia recursului depus de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 32, vol. II).

La 28 decembrie 2020 Iurie Vlas a depus prin intermediul oficiului poștal, referință, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 20 octombrie 2020, fiind notificată recurentului Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei

de Stat la 26 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 16, vol. II).

Astfel, recursul depus de către Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat la 07 decembrie 2020 este în termen. (f.d. 30-31, vol. II).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces

la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan